

ITSENÄISEN TYÖSKENTELYN TEHTÄVÄT: VASTAUKSET

1. Missä Burundi on?

- Tutustu Google-karttapalveluun seuraavilta sivulta: www.google.fi/maps (voit vaihtaa näkymän satelliittitilaan)
- Etsi koulunne kartalta.
- Etsi reittiohjeet ja valitse lähtöpaikaksi koulunne. Kirjoita määränpääksi: 4°14'27.8"S 30°23'07.6"E (Nyaragusun pakolaisleirin "Uusi koti").
- Tarkastele reittiehdotusta, määränpäättä ja sen lähiseutua.
- Löydätkö Burundin kartalta? Miltä maasto näyttää? Vastaus:

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Ratkaise seuraavat tehtävät:

- Kuinka pitkä matka olisi kävellä koulultanne Nyaragusun pakolaisleirin uuteen kotiisi?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

- Kauanko matka kestäisi päivissä?

Oppilaan oma vastaus

.....

- Monen maan läpi kulkisit?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

- Oletteko käyneet joissain näistä maissa?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

.....

3. Tutustu Uusi kotini -kertomukseen Planin Uusi kotini -sivuilla (uusikotini.plan.fi) ja ratkaise alla olevat tehtävät.

KOTI JA SUOJELU:

1. Miksi jouduit jättämään kotisi?

Jouduin jättämään kotini Burundin konfliktin takia.

2. Missä nukuit ensimmäisenä yönä?

Pienessä punaisessa tiilitalossa Tansanian puolella.

3. Millaista suojelua Plan International tarjoaa pakolaisleirin lapsille?

Plan tarjoaa lapsiystävällisiä tiloja, joissa voi pelata ja leikkiä, käydä koulua ja saada psykososiaalista tukea.

4. Miltä uusi kotisi näyttää?

Uusi kotini on pieni telta, missä on maalattia.

5. Millainen sänky sinulla on?

Sänkynä on matto, joka on päivisin taitettuna huoneen nurkkaan.

6. Sinulla on oikeus yksityiselämään. Mikä rajoittaa tätä oikeutta pakolaisleirissä?

Vessoissa ei ole esimerkiksi ovia, ja yhteisessä tilassa nukkuu yhteensä seitsemän ihmistä

LEIKKI JA VAPAA-AIKA:

7. Kuka käski sinun paeta, ja miksi pakenit yksin?

Isoäiti ja sisarukset jäivät Burundiin. Isoäiti käski minun paeta. En tiedä, missä äiti ja isä ovat.

8. Pakolaisleirissä asuu 150 000 ihmistä. Kuinka suuri osa heistä on lapsia?

Yli puolet leirin 150 000 pakolaisesta on lapsia. Monet heistä ovat tulleet yksin.

9. Mene uuteen kotiisi. Se on kartalla "Täällä minä asun" -kohdassa. Kuka Elise on, ja miksi asut hänen luonaan?

Elise on sijaisäitisi, ja asut hänen luonaan, koska tulit pakolaisleirille yksin.

10. Mene ulos tielle. Mitä toivot näkeväsi, kun bussit ajavat ohi?

Oppilaan oma vastaus

11. Siirry Plan Internationalin lapsiystävälliseen tilaan ja katsele ympärillesi. Mene oppitunnille. Sinulla näyttää olevan hyvät välit Bakarin kanssa. Mitä sinulle merkitsee se, että jollakulla on aikaa jutella kanssasi oloistasi pakolaisleirissä?

Kerrot, että hän näyttää ankaralta, mutta hän on oikeasti mukava ja kerrot hänelle usein ajatuksistasi. Puuhearjoitus: Pyydä oppilaita tuomaan mukanaan valokuva (tai matkapuhelimella otettu kuva) jostakusta perheenjäsenestä. Anna oppilaille kolme minuuttia aikaa valmistella puhe, jossa he kertovat kuvassa olevasta henkilöstä (tämän harrastuksista, luonteesta, ulkonäöstä yms.): ja kuvailevat, miksi henkilö on heille tärkeä.

TERVEYS JA VESI:

12. Arvioi, miten monta kertaa päivässä käytät vettä?

Oppilaan oma vastaus

13. Mihin kaikkeen käytätte vettä päivän aikana? Kirjoita vihkoosi mahdollisimman monta veden käyttötarkoitusta.

Oppilaan oma vastaus

14. Arvioi kuinka paljon vettä kulutat päivässä?

Oppilaan oma vastaus

15. Kuinka monta litraa vettä jokainen suomalainen käyttää keskimäärin päivässä?

160 litraa henkeä kohti päivässä.

16. Miksi ihmisellä on oikeus puhtaaseen veteen? Kuinka paljon ihminen tarvitsee vettä päivässä?

Ihmisellä on oikeus puhtaaseen veteen, koska sen elimistö menettää jatkuvasti vettä noin 2,5–3 litraa päivässä normaalien elintoimintojen mukana. Menetetty vesi pitää korvata, jotta elimistö säilyy terveenä. Janon tunne syntyy vasta sitten, kun elimistön nestetaso on jo alkanut laskea. Siksi on tärkeää juoda vettä jo ennen kuin janon tunnetta ilmenee. Siinä vaiheessa, kun ihminen alkaa tuntea janoa, elimistön nestevajaus on jo 0,8–2 % kehon painosta."

17. Miten monta vesilitraa jokainen saa Nyarugusun pakolaisleirissä päivittäin? Vinkki: oletteko käyneet vesipumpun luona?

Jokainen saa 12 litraa vettä päivässä.

.....

18. Mitä tekisit jos sinulla olisi vain 12 litraa vettä käytössäsi koko päivänä?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

19. Ota selvää, mitä ugali tarkoittaa. Torilta löytyy yksi johtolanka. Käy myös Ericin kotona kuuntelemaan hänen kertomustaan siitä, miten he asuvat.

Ugali eli maissijauhoista ja vedestä tehty puuro on yleinen ruoka monissa Afrikan maissa.

.....

20. Miten monta kertaa päivässä pakolaisleirissä saa ruokaa? Siirry kohtaan ”Ericin koti”.

Siellä syödään kaksi kertaa päivässä, sillä enempään ruoka ei riitä.

.....

21. Millä tavalla vesi voi olla myös ongelma? Siirry kohtaan ”Uusi kotini” ja kuuntele kertomus. Käy myös vesipumpun luona etsimässä tietoja. Käy vastaukset läpi yhdessä oppilaiden kanssa.

Sateella leiri voi tulvia ja teltat kastuvat läpikotaisin.

.....

.....

.....

HYVINVOINTI JA KOULUTUS

22. Mitä sinä ja ystäväsi teette vapaa-ajalla Suomessa?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

23. Mitä tekisitte, jos teillä ei olisi sähköisiä laitteita, kuten tietokoneita, tabletteja ja puhelimia?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

.....

24. Kaikilla lapsilla on oikeus vapaa-aikaan ja leikkimiseen. Miten arvelet tämän toteutuvan pakolaisleirissä?

Oppilaan oma vastaus

.....

.....

.....

25. Siirry Plan Internationalin lapsiturvalliseen tilaan, etsi lapsen oikeuksia ja luettele niistä kolme. Faktaruutu löytyy hulavanteilla leikkivien lasten luota.

Kaikilla lapsilla on lapsen oikeuksien yleissopimuksen mukaan oikeus esimerkiksi suojeluun väkivallalta, opetukseen ja leikkimiseen. Tämä koskee myös miljoonia pakolaislapsia. Siksi leirissä on lapsiturvallinen tila, jossa käy päivittäin satoja lapsia.

26. Plan Internationalin lapsiturvallisen tilan keskellä voit valita, että haluat pelata jalkapalloa. Sinun ja muiden jalkapalloa pelaavien lasten seassa on aikuinen, jolla on yllään Plan-paita. Miksi mielestäsi on tärkeää, että leirissä on lapsiturvallinen paikka, jossa on aikuisia?

Pakolaislapset, erityisesti yksin tulleet, ovat haavoittuvassa asemassa. Heidän koulunkäyntinsä keskeytyy, ja he jäävät vaille turvaa. Plan Internationalin lapsiturvalliset tilat tarjoavat suojaa, turvaa ja mahdollisuutta saada apua ongelmiin. Niissä lapsilla on myös mahdollisuus opetuksen saamiseen ja leikkimiseen.

27. Miten pakolaisleirissä saadaan opetusta? Käy Plan Internationalin lapsiturvallisessa tilassa.

Plan International antaa opetusta lapsiystävällisessä tilassa.

28. Katso ympärillesi luokassa. Miten se eroaa sinun luokastasi?

Oppilaan oma vastaus

29. Mitä oppitunnilla opetetaan hygieniasta?

Käsien pesu on tärkeää, jotta pysyy terveenä ja jotta vakavat taudit eivät tartu.

30. Miksi Bakari on sinulle tärkeä? Istu kuuntelemaan oppituntia.

Kerrot, että hän näyttää ankaralta, mutta hän on oikeasti mukava ja kerrot hänelle usein ajatuksistasi.

31. Keitä koulussa työskentelee? Napsauta faktaruutua ”Keitä täällä työskentelee?”.

Koulun henkilökuntaan kuuluu useita henkilöitä, jotka ovat itsekin paenneet sotaa ja konflikteja.

TIETOVISA

a. Perusopetus kuuluu ihmisoikeuksiin. Sen on oltava maksutonta. Näin sanotaan lapsen oikeuksien yleissopimuksessa. Monien lasten kohdalla tämä oikeus ei toteudu. Kuinka monta lasta maailmassa ei voi käydä koulua?

28 miljoona   48 miljoona   58 miljoonaa

b. Kuinka monta ihmistä maailmassa ei osaa lukea tai kirjoittaa nimeään?

100 miljoona   757 miljoona   850 miljoonaa

c. Kuinka suuri osa maailman lapsista saa perusopetusta?

51 %   71 %   91 %

d. Kuinka suuri osa kaikista koulua käyvistä lapsista on tyttöjä?

40 %   50 %   60 %

e. Kuinka suuri osa maailman lapsista on saanut tuhkarokkorokotuksen?

84 %   94 %   100 %

f. Kuinka suuressa osassa kaikista synnytyksistä maailmassa on apuna koulutettua henkilökuntaa?

51 %   71 %   91 %

g. Kuinka suuri osa maailman ihmisistä voi käyttää Internetiä?

13 %   43 %   98 %